

Årsrapport 2008

RiksSår

Publiceras 090916

Årsrapport 2008 – RiksSår

Bakgrund och syfte:

Trots att bensår tillhör våra folksjukdomar, har sårsläkning länge varit ett icke prioriterat område både i den kliniska vardagen och som forskningsfält. Utvärdering och uppföljning av behandling av patienter med svårsläkta sår har skett i mycket begränsad omfattning och nationella riktlinjer av bensårsbehandling saknas.

Det saknas idag inte sällan kunskap om hur diagnos sätts, hur behandlingsplaner utformas och hur uppföljning av sårsläkning sker. Vidare saknas i stort ekonomiska utvärderingar av olika behandlingsformer och endast enstaka studier har beskrivit patienternas upplevelser av hur ett svårsläkt sår påverkar deras livssituation.

Behovet av ett nationellt kvalitetsregister för svårsläkta sår har vuxit fram genom långsiktigt kliniskt forskningsarbete kring sår och sårbehandling i Blekinge. Sårcentrum Blekinge, ett länsövergripande, primärvårdsbaserat, läkarlett sårcentrum i landstingets regi, bildades 2003. I Sårcentrums verksamhet uppstod snabbt behovet av ett strukturerat omhändertagande, med diagnos, behandlingsstrategi och uppföljning av bensårspatienterna. Utifrån dessa behov arbetades successivt ett kvalitetsregister fram under fems års tid, RiksSår, med hjälp av EyeNet Swedens kompetenscentrum.

Behovet av dokumentation och uppföljning av svårsläkta sår finns på alla nivåer i vårdkedjan: primärvård, slutenvården (medicin-, hud-, infektions-, kirurg-, ortoped- och rehabiliteringskliniker) och inom kommunerna samt både inom offentligt som privat bedriven vård.

Förbättringsarbeten som gjorts 2008 med ledning av registerdata

Medicinska

I den kliniska vardagen på Sårcentrum har RiksSår tillfört

- Förbättrade rutiner vid omhändertagande av patienterna (bokningsfunktionen, blankett som patienten fyller i inför första besöket med anamnestiska uppgifter kring kärlanamnes, aktuella mediciner, uppgifter om såransvarig osv)
- Användande av EQ5D framför allt vid utprovning av nya sårmaterial och vid kliniska studier
- Förbättrat team-arbete runt patienten med anställning av forskningsintresserad distriktssköterska
- Inrättande av e-post: sarcentrum@ltblekinge.se, som givit förbättrade kontakter med såransvariga
- Möjlighet till mer heltäckande uppföljningar av insatt behandling, då registrets uppföljningsdel varit under utvecklande och utvärdering
- Fokusering på antibiotikabehandling och konsekvenserna av den nuvarande överförskrivningen

Patientupplevda

- Noggrannare anamnes avseende livskvalitetsfrågor som smärta, rörlighet, rökning, diet, motionsvanor.

Kompetenshöjande

- Utbildningstillfällen för såransvariga vid undersökningarna, vilket lett till kompetenshöjande kunskaper i bl. a lindningsteknik, Dopplerteknik, användande av mer krävande behandlingsmetoder som larvterapi och vakuumbehandling (NPWT [Negative Pressure Wound Therapy])
- Heldagsutbildning av ST-läkare inom allmänmedicin

Genomförda ändringar av registret

Test/Utbildningsversion för nya användare

Anmälningssblankett till nya användare

Välkomstbrev till nya användare

Lösenord ändrats för säkrare inloggning

Publikationslista på informationssidan

Händelselogg

Överföring från befolkningsregistret

* sätts framför obligatoriska uppgifter

Flera varianter på patientlistor bl.a. "alla uppföljda"

Patienterna i databasen delas upp i tre kategorier:

1: Läkta och uppföljda

2. Oläkta och med pågående behandling

3. Oläkta men avförda från registret av någon anledning (döda, amputerade)

Flik 1 (personuppgifter)

Sårhistorik:

"Nytt sår" alt "Recidiverande sår" (vid förstagsregistrering)

"Recidiv", "Sår på annat ställe" eller "Recidiv + sår på annat ställe" (vid registrering nr 2, 3 osv)

Flik 2 (allmän anamnes)

Annan aktuell sjukdom: Diabetesvariabeln justeras

Rökare: inmatningsfunktionen vid f.d. rökare har justerats.

Aktuell medicinering: diabetesmedicin justeras, Trombolytika ändras till trombocythämmare.

Tilllägg med "amputerad"

Flik 3 (kärlanamnes/diagnos)

Nortonpoäng läggs till som länk

Flik 4 (sårstatus/behandling)

Drabbat ben: Registreringarna går endast att spara om denna variabel är ifylld (höger ben, vänster ben, båda benen).

Ankelindex: automatisk uträkning av ankelindex

Venöst kärlstatus justeras

sårlokalisering: "medialt" och "lateralt"

såryta: "Total såryta längden ggr bredden"

Behandling med negativt tryck

Larv terapi

Flik 5 (Varning)

MRSA ändras till MRB (Multi-resistenta bakterier)

Varning justeras med en kommentarruta för alla alternativ

Flik 7 (uppföljning)

1. Sårläkning

a. datum för läkt

b. antal omläggningar per vecka

c. tid till läkning (veckor)

d. antal omläggningar fram till läkning

2. Klinisk händelse

a. Kirurgi (delas upp i olika alternativ som arteriell, venös, plastikkirurgi och pinch graft)

b. amputation

c. död- dödsorsak (diabetes, hjärtkärlsjukdom, annan)

3. Behandlingsstrategi
 - a. Antibiotikabehandling de senaste 6 månaderna på grund av sår
 - b. Kompressionsbehandling
 - c. Ordinerad prevention (rökstopp, gångträning, kostråd)
 - d. Lokalbehandling (flest omläggningar med...)

Kvarstående förbättringar att göra inom RiksSår

Bildgalleriet: bildfunktionen ska göras mer lättillgänglig

Rapportdelen är under utveckling

RiksSår har ambitionen att följa patienten genom vårdkedjan, då denna patientgrupp ofta behandlas på flera olika vårdnivåer. Variablen ”remitterad till specialistenhet” har utvecklats men ännu inte utvärderats.

Utskriftsversionen med för patienten relevanta data

Manual påbörjas

Antibiotikabehandling pga sår de senaste 6 månaderna innan registrering

Avtal med användare

Behov av att få registret uppdaterat regelbundet när det gäller avlidna patienter (denna funktion finns i Swedvasc registret via UCR).

Välkomst- och inloggningssidor ska göras lika och logga för EyeNet och Sårcentrum

Blekinge tas bort

Uppdatering av skarpa versionen

Uppföljningsformulär: 1. Sårhäkning (datum för sårhäkning, antal omläggningar fram till sårhäkning räknas ut automatiskt med hjälp av tidsangivelser och antal omläggningar/vecka.)

2. Klinisk händelse 3. Behandlingsstrategi

Webb adress

Allmän information om registret

Bättre layout

Rapportfunktionen (vilka variabler ska ingå i standardrapporten?)

Översättning till engelsk version påbörjas

Täckningsgrad

Registret har varit under fortsatt uppbyggnad 2008 och använts länstäckande i Blekinge samt delvis i Kalmar. Samtliga patienter (100%) som behandlas på Sårcentrum registreras i RiksSår. Sårcentrum Blekinge hade under 2008 487 patientbesök. Ambitionen är att få ett rikstäckande register.

Anslutningsgrad

Anslutningen under 2008 var begränsad till Blekinge och Kalmar.